

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl samosoudcem JUDr. Václavem Kočkou-Amortem ve věci

žalobce: X., narozený dne X.
bytem X.
zastoupený advokátem JUDr. Petrem Novotným
sídlem Archangelská 1, 100 00 Praha 10

proti
žalovanému: Ministerstvo vnitra, Odbor azylové a migrační politiky
sídlem Nad Štolou 936/3, 170 34 Praha 7

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 16. 11. 2023, č. j.: OAM-1380/ZA-ZA11-ZA03-2023

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

1. Žalobou podanou včas u Městského soudu v Praze se žalobce domáhal zrušení rozhodnutí žalovaného ze dne 16. 11. 2023, č. j.: OAM-1380/ZA-ZA11-ZA03-2023, jímž byla jeho žádost o udělení mezinárodní ochrany zamítnuta jako zjevně nedůvodná podle ustanovení § 16 odst. 2 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu (dále jen „zákon o azylu“).

Shodu s prvopisem potvrzuje K. R.

II. Obsah žaloby

2. Žalobce v žalobě namítal, že v jeho případě vyšly najevo zásadní skutečnosti odůvodňující udělení azylu podle § 12 písm. b) zákona o azylu, případně doplňkové ochrany dle § 14a zákona o azylu. Po případném návratu do Moldavské republiky by byl ohrožen na životě, neboť v jeho vlasti panuje katastrofální ekonomická situace, množí se počty vražd, není zde bezpečno ani pro civilní obyvatelstvo a zemi ohrožuje přímá vojenská invaze Ruské federace na Ukrajinu, zvláště kritická situace panuje v Podněstří. Žalobce by byl povolán do armády, a přitom nechce bojovat proti Rusům. Žalovaný nepostupoval podle ust. § 3 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád (dále jen „s.ř.“), neboť nezjistil stav věci způsobem, o němž nejsou významné pochybnosti, a v rozsahu nezbytném vzhledem ke konkrétním okolnostem případu, současně si neopatřil dostatečné podklady pro své rozhodnutí ve smyslu ust. § 50 odst. 2 s.ř.
3. Na základě výše uvedeného žalobce navrhl napadené rozhodnutí zrušit a vrátit věc žalovanému k dalšímu řízení.

III. Vyjádření žalovaného

4. Žalovaný se k žalobě vyjádřil, když po rekapitulaci dosavadního průběhu řízení a žalobních námitek vyslovil s žalobou nesouhlas. Shromáždil relevantní a aktuální informace o situaci v Moldavsku, přijaté řešení odpovídá konkrétním okolnostem případu a je patřičně odůvodněno. Na základě informací o politické situaci a stavu dodržování lidských práv v Moldavsku a na podkladě výpovědi žalobce shledal, že v jeho případě ho lze považovat za bezpečnou zemi původu. V době vydání napadeného rozhodnutí neexistovaly signály, že by se konflikt související s vpádem ruské armády na Ukrajinu měl rozšířit i na území Moldavska. Žalobu navrhl žalovaný zamítnout.

IV. Obsah správního spisu

5. Ze správního spisu bylo zjištěno, že žalobce v poskytnutí údajů k žádosti dne 17. 10. 2023 uvedl, že je moldavské národnosti, vyznává křesťanství, není členem žádné politické strany ani skupiny, je svobodný a bezdětný. Do České republiky přicestoval X. a cítil se zdrav. Nikdy nebyl trestně stíhán ani odsouzen, žádná víza ani povolení k pobytu nikdy neměl. Bojí se vrátit do Moldavska, neboť má být povolán do armády a nechce bojovat proti Rusům.
6. Během pohovoru vedeného dne 17. 10. 2023 žalobce dále uvedl, že v Moldavsku panuje špatná finanční situace, a přitom se chce rozvíjet, pracoval pouze na poli, na úřad práce se nezaregistroval. Českou republiku si vybral, protože X. Všeobecně se tvrdí, že branci jsou posláni bojovat na Ukrajinu. Žalobce nikdy neměl problémy s policií ani státními orgány, v zemi původu X., ostatní rodinní příslušníci žijí v X.
7. Ve správním spisu je obsažena zpráva o zemi původu, konkrétně Informace OAMP, Moldavsko. Hodnocení Moldavska jako bezpečné země původu ze dne 3. 10. 2023.
8. Dne 6. 11. 2023 se žalobce mohl seznámit s podklady rozhodnutí. S těmito podklady se nechtěl seznámit, v písemném vyjádření ze dne 1. 11. 2023 sdělil, že by mu v případě návratu do země původu hrozilo nebezpečí mučení, nelidského či ponižujícího zacházení nebo trestání, případně vážného ohrožení života nebo lidské důstojnosti z důvodu vystavení civilního obyvatelstva perzekucím a násilnostem. Žalobce tak splňuje všechny zákonem stanovené podmínky pro udělení mezinárodní ochrany.

Shodu s prvopisem potvrzuje K. R.

9. Následně vydal žalovaný žalobou napadené rozhodnutí ze dne 16. 11. 2023.

V. Hodnocení věci Městským soudem v Praze

10. Městský soud v Praze na základě podané žaloby přezkoumal napadené rozhodnutí v mezích žalobních bodů ve smyslu ustanovení § 75 odst. 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s.ř.s.“), přičemž vycházel ze skutkového a právního stavu ke dni vydání tohoto rozsudku, a to vzhledem k účinnosti článku 46 odst. 3 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2013/32/EU ze dne 26. 6. 2013 o společných řízeních pro přiznávání a odnímání statusu mezinárodní ochrany, a dospěl k závěru, že žaloba není důvodná.
11. Soud ve věci rozhodl bez jednání, protože s tímto postupem vyslovili souhlas účastníci ve smyslu ust. § 51 odst. 1 s.ř.s.
12. Podle ust. § 16 odst. 2 zákona o azylu *jako zjevně nedůvodná se zamítne i žádost o udělení mezinárodní ochrany, jestliže žadatel o udělení mezinárodní ochrany přichází ze státu, který Česká republika považuje za bezpečnou zemi původu, neprokáže-li žadatel o udělení mezinárodní ochrany, že v jeho případě tento stát za takovou zemi považovat nelze.*
13. Podle ust. § 16 odst. 4 zákona o azylu *jsou-li důvody pro zamítnutí žádosti o udělení mezinárodní ochrany jako zjevně nedůvodné, neposuzuje se, zda žadatel o udělení mezinárodní ochrany splňuje důvody pro udělení azylu podle § 13 a 14 nebo doplňkové ochrany podle § 14b. Jsou-li důvody pro zamítnutí žádosti o udělení mezinárodní ochrany jako zjevně nedůvodné podle odstavce 2, rovněž se neposuzuje, zda žadatel o udělení mezinárodní ochrany neuvádí skutečnosti svědčící o tom, že by mohl být vystaven pronásledování z důvodů uvedených v § 12 nebo že mu hrozí vážná újma podle § 14a.*
14. Podle ust. § 2 bodu 16. vyhlášky č. 328/2015 Sb., kterou se provádí zákon o azylu a zákon o dočasné ochraně cizinců, považuje Česká republika za bezpečnou zemi původu také Moldavsko.
15. Soud předně uvádí, že se žalovaný v napadeném rozhodnutí dostatečně zabýval zjevnou nedůvodností žádosti o udělení mezinárodní ochrany ve smyslu ust. § 16 odst. 2 zákona o azylu. Rozhodnutí je řádně odůvodněno, skutkový stav byl zjištěn v uspokojivé míře, a to na základě shromážděných podkladů, které byly vyhodnoceny ve vztahu k žalobcově individuální situaci. Výroková část napadeného rozhodnutí je přesná a určitá, je z ní zřejmé, kdy, jak a kým bylo rozhodováno, uvedené údaje o žalobci jsou dostatečné k tomu, aby nebyly zaměnitelné s jinou osobou, samotný výrok jednoznačně konstatuje zjevnou nedůvodnost žádosti o udělení mezinárodní ochrany.
16. Podmínkami, které musí žalovaný splnit, aby mohl zamítnout žádost o mezinárodní ochranu jako zjevně nedůvodnou podle ust. § 16 odst. 2 zákona o azylu, tedy proto, že žadatel pochází z bezpečné země původu, se Nejvyšší správní soud (dále též „NSS“) zabýval v rozsudku ze dne 12. 10. 2022, č. j. 10 Azs 161/2022-56, publ. pod č. 4410/2022 Sb. NSS. V tomto rozsudku dospěl k závěru, který formuloval do právní věty: *„Ministerstvo vnitra může zamítnout žádost o udělení mezinárodní ochrany jako zjevně nedůvodnou podle § 16 odst. 2 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, pouze pokud informace o zemi zařazené na seznam bezpečných zemí původu, které jsou součástí správního spisu, dokládají, že tato země skutečně splňuje podmínky podle přílohy I směrnice Evropského parlamentu a Rady 2013/32/EU o společných řízeních pro přiznávání a odnímání statusu mezinárodní ochrany a § 2 odst. 1 písm. k) citovaného zákona.“*

Shodu s prvopisem potvrzuje K. R.

17. Ve správním spisu se nachází zpráva OAMP ze dne 3. 10. 2023, která podle žalovaného prokazuje oprávněné zařazení Moldavska na seznam bezpečných zemí. Vyplyvá z ní, že v souvislosti s přípravou na podání žádosti o vstup do Evropské unie Moldavsko posílilo právní stát včetně reformy policie a kroků směřujících k reformě soudnictví. Ve svých právních předpisech má tato země zakotveny prostředky proti porušování lidských práv a svobod, kdy je zakázáno mučení a jiné kruté zacházení, ačkoli se objevovaly zprávy o porušování lidských práv ve vězeňském systému. Zakazují se svévolné zatčení a zadržení a stanovuje se právo každé osoby napadnout zákonitost svého zatčení či zadržení u soudu. V zemi existují tři orgány pro lidská práva: Úřad veřejného ochránce práv zabývající se případy porušení lidských práv, Agentura pro mezietnické vztahy a Rada pro prevenci diskriminace a zajištění rovnosti, která přezkoumává stížnosti na diskriminaci. V zemi nedochází k hrozbě z důvodu svévolného násilí v případě mezinárodního nebo vnitřního ozbrojeného konfliktu: situace zůstávala stabilní i přes obavy z rozšíření ruské agrese z Ukrajiny a zátěž spojenou s ukrajinskou uprchlickou vlnou a v zemi neprobíhal žádný vnitřní ani vnější ozbrojený konflikt. Vzhledem ke zjištěným skutečnostem soud ve shodě s žalovaným dospěl k závěru, že informace o Moldavsku, které jsou součástí správního spisu, dokládají, že tato země skutečně splňuje podmínky podle přílohy I procedurální směrnice a ust. § 2 odst. 1 písm. k) zákona o azylu.
18. Oproti jiným azylovým řízením je u řízení o mezinárodní ochraně v případě bezpečných zemí původu zdůrazněno důkazní břemeno žadatelů. Jelikož se dodržování mezinárodních závazků a neporušování práv vlastních občanů u bezpečných zemí původu presumuje, leží odpovědnost za prokázání opaku právě na žadatelích. Shodný závěr NSS vyslovil již v rozsudku ze dne 30. 9. 2008, č. j. 5 Azs 66/2008–70, č. 1749/2009 Sb. NSS: *„Institut bezpečné země původu zakotvený v § 2 odst. 1 písm. a) zákona o azylu [pozn. soudu – dnes písm. k)] a v čl. 29 a 30 procedurální směrnice totiž stanoví presumpci nedůvodnosti žádostí osob přicházejících z dané země – srov. § 16 odst. 1 písm. d) zákona o azylu (...)] [pozn. soudu – dnes § 16 odst. 2]. Jinými slovy, žadatel o mezinárodní ochranu přicházející z bezpečné země původu musí prokázat, že v jeho konkrétním případě tento stát za bezpečnou zemi původu považovat nelze, což v důsledku znamená, že musí prokázat, že mu hrozí větší riziko pronásledování nebo vážné újmy než ostatním osobám v obdobném postavení. Jak bylo uvedeno výše, obdobné podmínky nejsou u standardních žádostí o mezinárodní ochranu (minimálně, pokud jde o zkoumání podmínek pro udělení azylu podle § 12 písm. b) zákona o azylu) vyžadovány, a tudíž označení určité země za bezpečnou zemi původu v podstatě zvyšuje důkazní břemeno na straně žadatelů o mezinárodní ochranu.“* Judikatura NSS je v tomto ohledu konstantní; například v usnesení ze dne 8. 10. 2020, č. j. 10 Azs 232/2020–32, se uvádí: *„pokud žadatel o mezinárodní ochranu pochází z bezpečné země, u které se předpokládá, že neporušuje práva vlastních občanů a dodržuje mezinárodní závazky, leží hlavní odpovědnost na prokázání opaku právě na žadateli (...). Pokud se tedy udělení mezinárodní ochrany domáhá žadatel ze země patřící mezi bezpečné země původu, je jeho úkolem přesvědčit žalovaného, že žádost nelze zamítnout podle § 16 odst. 2 zákona o azylu, ale že jeho mimořádný příběh odůvodňuje věcné posouzení žádosti podle zákona o azylu.“*
19. Soud nad rámec vyhodnocení Moldavska jako bezpečné země původu k obavám žalobce z možného nástupu na vojenskou službu a nutnosti nastoupit do bojů, což představuje meritum podané žaloby, dodává, že takto obecně formulované obavy ani nemohou představovat důvod pro udělení mezinárodní ochrany (tím méně mohou prokázat, že Moldavsko pro žalobce bezpečnou zemí není). Vojenská služba představuje legitimní občanskou povinnost a odmítání jejího výkonu nemůže samo o sobě založit pronásledování. Shodu s prvopisem potvrzuje K. R.

ani skutečné nebezpečí vážné újmy. Jak uvedl NSS v usnesení ze dne 20. 12. 2017, č. j. 10 Azs 307/2017–33: „Obecně platí, že branná povinnost je legitimní povinností občana vůči domovskému státu a povinnost služby v armádě při mobilizaci (případně trest za její nesplnění) rozhodně nelze považovat za azylově relevantní (srov. např. usnesení ze dne 17. 6. 2015, č. j. 6 Azs 86/2015-31, ze dne 22. 7. 2015, č. j. 2 Azs 160/2015-43, ze dne 10. 9. 2015, č. j. 2 Azs 175/2015-34, nebo ze dne 31. 8. 2016, č. j. 2 Azs 141/2016-32). I pokud v právním řádu státu chybí zakotvení práva nevykonávat vojenskou službu, je-li to v rozporu s přesvědčením občana, není tato skutečnost dostatečným důvodem pro poskytnutí azylu. Teprve pronásledování či odůvodněný strach z něj jako následek absence takové úpravy by mohl být důvodem pro poskytnutí azylu. Za hrozbu pronásledování nelze považovat hrozbu trestního stíhání za trestný čin, pokud např. není důvodná obava, že toto trestní stíhání bude vedeno způsobem porušujícím lidská práva (srov. rozsudek NSS ze dne 10. 10. 2003, č. j. 2 Azs 15/2003-81, č. 77/2004 Sb. NSS, a usnesení NSS ze dne 23. 3. 2009, č. j. 8 Azs 40/2008-57, a ze dne 16. 4. 2008, č. j. 2 Azs 20/2008-69).“ Žalobce X. a ani neznal žádného moldavského občana, který by byl přinucen bojovat na frontě s ruskými vojsky. Jeho obavy ze zapojení do bojů ve východní části Ukrajiny zůstávají ničím nepodloženou spekulací.

20. Co se týče žalobcových tvrzení o vyhrocené situaci v Podněstří, žalovaný správně podotkl, že žalobcovo bydliště se nachází v Moldavsku mimo Podněstří. Žalobce proto fakticky nemůže být ohrožen v důsledku dění v separatistickém regionu. Nepříznivé hospodářské poměry panující v zemi původu s aplikačním rámcem ust. § 16 odst. 2 zákona o azylu nikterak nesouvisí, a dokonce ani nemohou být azylově relevantním důvodem.
21. Jelikož žalobce neprokázal, že v jeho individuálním případě zemi původu nelze považovat za bezpečnou, soud žalobu podle ustanovení § 78 odst. 7 s.ř.s. jako nedůvodnou zamítl.
22. O náhradě nákladů řízení bylo rozhodnuto podle ustanovení § 60 odst. 1 s.ř.s.
 Žalobce neměl
 ve věci úspěch, proto mu náhrada nákladů řízení nenáleží, a žalovanému náklady nevznikly.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Případně-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Shodu s prvopisem potvrzuje K. R.

Praha 18. března 2024

JUDr. Václav Kočka-Amort, v.r.
samosoudce

Shodu s prvopisem potvrzuje K. R.